

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítókunk egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosabban számítottak.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Hochs-utca 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési felhívás a

„BAJA” című vegyes tartalmu hetilap

XII. évfolyamának II-ik negyedére

Előfizetési feltételek:

negyed évre . . . 1 frt 25 kr
fél " . . . 2 " 50 "
egész " . . . 5 " "

Azon tiszt. előfizetők, kik még a múlt évi, sőt két évi járulékkal hátralékban vannak, tisztelettel kéreknek annak mielőbbi szives befizetésére.

A „BAJA”

szerkesztősége és kiadói hivatala.

A leányiskolák fejlesztése.

II.

Midőn valamely tanintézet felállítását komolyan tervebe veszik, főleg hárommal szoltak számolni, egymint az ahhoz szükséges tanterem *felépítésével* és *felszerelésével*, — az évenként való *fenntartás költségeivel*, — és végre az *oly tanterhek biztosításával*, kik a várakozásnak minél biztosabban és minél nagyobb mértékben megfelelnek.

Vagyuk ezeket a tervezett polgári leányiskola felállításánál is külön és egyenkint figyelembe.

A szükséges tanterem emeléséhez mindenek előtt *alkalmas telek* szükséges. Itt vagy új telek megvásárlása vehető tervbe 3-4000 frttal, vagy pedig azon telek, mely a jelenlegi leányiskola mellett terül el, s jelenleg a város tulajdonát képezvén, nem kerül újabb költségbe. — Tekintve a város anyagi helyzetét és pénzügyi viszonyait, különösen pedig a vasuti megszavazott összeg kifizetését, a százezrekre menő kölcsönök állandó törlesztését, a fiúiskolák építésére szükséges 30-40 ezer frt előirányzott szükségletet, s az évről-évre felmerülő más ily nagy kiadásokat, előreláthatólag amellet lesznek az irányadó körök,

hogy a lakosság különben is nagy terhelhetése ne fokoztassék, s a meglévő üres telekre építtessék. Így előgeszen is meg van takarítva azon 3-4000 frt, mely összegbe a telek vásárlására szükséges, s ha idővel az átvaház létesítése komolyan tervbe vehető lesz, — akkor a város majd talán jobban fog ily összeggel rendelkezni, mint jelenleg, midőn a vasutra is annyit ádoztot, az adósságból is százezeret törleszt, a népiskolák felállítására ezéjából is oly nagy összegeket vett előirányzatba.

Lássuk most az építkezést és annak költségeit.

A négy osztályu polgári leányiskolához kell 4 tágas tanterem, 1 tanári terem, 1 természetzeti terem, 1 kézimunka terem, 1 torna terem, 1 rajz és dísz terem, 1-2 szoba az iskola szolgáinak és az igazgató számára oly lakas, mely legalább 3 szobát, 1 konyhát, 1 kamrát, 1 pinczét, 1 felszert s más mellék helyiségeket foglal magában. Azon körülmény, hogy a felvételi iskola, mely ennyi helyiséggel sem bír, 17,000 frtba került, kétségtelenül teszi, hogy az ily módon tervezett polgári leányiskola, (pedig ha önállóan vétetik ez tervbe, emel kevesebb az emlíkirat szerint alig lesz tervszé.) legalább 17-20 ezer frtba jöjné, s a felszerelés újabb 4-5000 frtot igényelne.

Kérdés, megbir-e a város jelenleg ily költekezést; mert tudni való dolog, hogy akkor is, ha az állam évi segélyvel járulna a fenntartáshoz, ezen 20-25 ezer frtot a városnak kellene áldoznia az építkezésre és felszerelésre.

Figyelembe véve azt, miszerint a *belvárosi iskolák* építése, jölehet a jelenlegi helyeségek *istállókbló lettek iskolává*, (mely körülmény önmagában is elég hangosan megmondja, mennyire egyszerűsíteniük) ugy szintén a Glück-féle iskola átalakítása is, melynek *ronda kintézéséhez és czelszerűségéhez járul annak szük volta*, (amennyiben még legalább 3 tantteremmel kellene birnia,

hogy a tanköteleseket kényelmesen befogadhassa.) hogy egyebet nem is említtünk, épen a penztelenség és magas pótdadó miatt már majdnem két évtized óta folyton és folyton elhalasztatik, mondjuk, ezt figyelembe véve, alig lehetjük, hogy midőn az oly iskolák építésére nincs költség, melyek a tanfelügyelőség és egyházi hatóság részéről évek óta haszaltan sürgettetnek, akkor oly iskolára, mely még sem annyira égető kérdés, 20-25 ezer frtot birjon a város áldozni.

Ha anyagi pénze volna a városnak, akkor bizonyára *előbb felépítené a belvárosi fiúiskolát*, s egy pillanattig sem tűrné tovább, hogy ezen tanintézetek szaranyában és istállókban legyen évtizedekig elhelyezve, s melyek helyébe másikat épen azért nem épít, mivel erre tudvalegleg a szükséges összeg hiányzik.

Mi volna tehát a teendő?; *Alábbszállítani legalább is egy időre az igényeket*, — s legalább addig, míg majd a városnak több pénze lesz, s a bővítést újbló folytathatja, meg kellene előgádnunk azzal, ha a másik leányiskolát két tágas tanteremmel, *egy rajz és díszteremmel és egy kézimunka teremmel* kibővíttük. Mindez alig 5-6,000 frtot igényelne, tehát alig negydrószot, mint a fentebbi. S itt bizonyára a *felszerelés is felébe kerülne*, mert itt már sok olyasmik megvan, mit a teljesen új intézetnek mind újbló kellene beszerezni.

Nagyon hisszük, hogy ezen 5-6,000 frt kiadását talán 2-3 évre beosztva még megbirná a város, s így e tervet szintén épen azért, bár szerényebben, de létesítne a polgári leányiskola, míg ha arra 20-25 ezer frtot vesznék csak az építkezésnél tervbe, úgy járhat ez évtizedekig, mint egyébb, melyek *szóval és a papíron már évek óta épülnek*, de a valóságban sehol se találjuk őket, nem csakoly hátrányára a népnevelésnek s Baja város jó hírnevének.

De térjünk át a tervbevett tanintézet fenntartásának költségeire.

— Igaz.
— Nem lophatok, mert a szegények iránt még a törvény is szigorubb.

— Való.
— Mire nézzem a napot? Köhögök, pusztulok, senki meg nem szán. Még a korházba se vesznek föl, mert nem tudok ajándékozni s mert félnék, hogy rájuk halok. Mit tegyek? Az asszony mindegyre: „pézt, pézt, akárhonnán.” De honnan? Enni kell.

— Igaz, — iddógal Partos ur, és forgatja kis szök, penzionált fejében emberbaráti tervét. — Tovább, légy őszinte Adolf. Szivem érteket dobog. Ösmersz.

— Itt lesz a dél — majd bele bolondulok; aztán az este — óh nem tudom, honnan vegyek egy garast. Ha nincs kereset. Beteg ember feküdjek, de akkor ki ad enni a gyerekeknek?

— Jól beszélsz.
— A kenyer elfogyott . . .
— Óh nálam is — — folytasd.
— Zsir, só, fa — ez mind itt, itt esz engemet . . .

S a szegény sáppadt ember a két kékülő rózskával odább taszítja tele poharát. Nem iszik. De kopogtatja redős, fehér homlokát, a hol a zsír, só és fa eszi, emészti szakadatlanul.

— Mondok valamit, Adolf.
S a kis kurta ember átszellemült arccsal, az ég felé tekintve, lassu normogó smahangon ily tanácsot ad:

— Áldozd fel magadat. Ha Ábrahám egyetlen Iszákját föl merte áldozni az istennek, nemzetsége, házája üdvéért, egy apa

hasonlót tehet gondolatom szerint gyermekeiért.

— Én szivesen beleugrom a Marosba. Már akartam is. De mi lesz a gyermekekbló?
— Itt a kérdést a másik oldalára kell fordítani, Adolf. Mi történt a vén órásnál . . .
— Fólakasztotta magát, — vág a szóba a szegény cukrász, — attól én se félek.
— Nem úgy barátom. Az órás két fiát is maga mellé vette. Hármán lógtak — én láttam.

Kakas Adolf ur szédülve dühög és ré mültlen gondol gyermekeire.

— Nos mi történt? Én aláírást nyitottam, hangot vertem, Farkas barátom cikket írta „Videkek”-be, „Polgár”-ba, „Elitencék”-be s ozonultól a pénz, bor, kenyér, ruha. Ez így van. Az órásné ma selyemben jár, két leánya férjnél, jó módban.

A részvét pompás szerencséhez juttatta őket. A vén Mittler órás boldogá lett hátra maradtot családját. Így megy ez, Pesten, Bécsben, Parizsban, a világ minden jobb helyein.

A gyerekek lapdaja épen beütötte az ablakot.

— Do!h, te vagy? kérdé az apa a szép, egésséges piros gyereket.

— Éu papa. Ez új lapda ám. Jer, üss egyet. Hagyok.

— Menjetez haza, otthon lesztek mindjárt.

Kicsordult a zavaros szemek konyuje, és gyöngö prióssá terjedt el a cukrász ur hervadt arcán.

A beszéd megakadt, az üveg kiürült,

Budapesti kiállításai híradék.

Az országos kiállítás területén szakadatlan munkálkodás folyik. Az építkezések már befejeztek, az állványburkok egymásután tünderekszen és lepezetesen szépségnél áll immár keszen a kiállítás telep szánál több épülete. A kiállítás főbejáratát két óriási zászlóarabózz jelzi, mindegyikök 45 méternyi magasságú; valóságos toronyfák, miket a görögnyi havasok fenyveseiből szállítottak nagy fáradozással ide fel a fővárosba. E bejáraton át jut a látogató oda nagy térére, mely a kiállítás főépülete, a díszes és impozáns meretű iparcarnok előtt terül el; e ternek közepén karcos vasoszlopokon nyugvó ötör emelkedik a zenekar számára, mellette pedig széles márványemedenzéből egy szökőkút küldi fölfelé hatlamban vizsugarát. A tereit körösörül szemből-szemből épületek szegélyezik: ket vendéglő széles terrassokkal, a keleti kávéház gyönyörű két mezzotinyával a főváros pavilonja eredeti barokk-izlésű tetőzetével, a szállodások renaissance-palotája, az igazgatóság csinos kupolájú csarnoka. De koránaja az egész térnek és egyuttal a kiállítás összes telepének a hatalmas iparcarnok, diadályhoz hasonló kapuzatával, impozáns idomáival és toronynyi magasságú fénys kupolájával. E tér körül csoportosul a kiállítás többi épülete, mindössze százharó több épület, a legkülönbözöb stílusok változatos képet nyújtanak.

A kiállítandó tárgyak már e héj elseje óta szaporán érkeznek be. Magában az iparcarnokban serényen folyik a berendezési munkálkodás; az állványokon kívül már befeljezéshez közel állnak az óriási orgona, a díszes szökőkút, a szobafülkek, amikben a magyar butorpár fogja a maga remekét közszemlére kitenni.

A királyi pavilon, a magyar ipar e megkapó szépségű remekműve, szintén be lesz nemokóra fejezve. Ez az épület tetejétől a talapzatáig, a berendezést, festést s belecérvé, maga is kiállítási tárgy. A legbelsőbb magyar iparcegek ingyen készítik, mintegy fénys jeleül a honi iparosvilág hódolatának királyi iránt.

A műcsarnok gyönyörű majolika díszítéseivel már teljesen készen áll. Meltó kerete ez a viruló magyar képművészetnek. Bejelentő már anyai akadt, hogy bajosan lesz lehető valamennyi beérkező műtárgyat benne elhelyezni.

A keleti pavillon ügyé utóbb örvendéses lendületet vett. Graf Zichy János legutóbbi belgrádi utjának az a feyes eredménye lett hogy a szerb kormány és a szerb király azon-

s a két jó barát átadta székét, — lehet más két jó barátunk, vagy boldog embernek.

Haza felé tartott Kakas Adolf cukrász ur.

Othon a fősvény Mózi mészáros nagy bérházában a kémenysépróvel szemben heves vita folyt a lakók között.

Künn ültek, mostak, varrtak, vagy dolgoztak a szellér mesterembernek. Három-négy asszony.

Azt akarták eldönteni mi egy csizmadia, asztalos, szabó, varga, hivataloszoig, — melyik a fölebbvaló rangban, titulusban, tiszttségben.

A cukrászné dühösen kitört e szép mesterségök ellen és a cukrászot emelte a legmagasabbra. Talán méltán is.

Akkor fordult be Adolf ur.

A vitázókó asszonyok elhallgattak, mert egy cukrász megjelenése mégis szokatlan és nagy mértékben ünneplés.

Kakasné odabent kész lett volna folytatni a vita tárgyát, de a cukrász komolyabb hurokba kapott.

— Azt gondoltam Zsuzsi, én elme- gyek.

— Hova? Kolozsvárra, Brassóba? — Biz az jó lesz.

— Nem, nem.

Mégis nem tudta kimondani, hogy: a Marosba.

— Te maradj az gyerekekkel! Tán jobban megélték. Én már nem tudok rajt- atok segíteni, de azért ne félj asszonyá- tisztelek.

A cukrászné meg nem unta meg az

TÁRCZA.

A levél.

Kicsiny levél, épen egy sor,
A szép asszony jaj, de sokszor
Elővette, nézte, nézte —
S könyek gyúltok szép szemébe.

Egyszer aztán az lett vége,
Hogy a keritő vízre!
A szép asszony halva lettek
S nagy pompával eltemették.

Hát a levél? — azt a férje
Elolvasta s dobta félre.
„Teged áldva meggyök sírba.”
Csak ennyi volt abba írva.

Lajos Gyula.

Partos Dezső ur apró üzletei.

— Rajz. —

Írta: TOLNAI LAJOS.

(Folyt. é vége.)

— Hogy a feleségem pusztítaná el magát a két kis leánykammal és én maradnék a két nagyobb fiuval.

— Nálad már abban kicsi haszon lenne.

— Óh, én örömet emelnék ebből a világból. A mesterség nem megy, készen hozat Schwarz mindent feunról fel áron, igaz, hogy kutyának való rozsa, avas, penészes sütemény, de ha eszik és fizetik! Én minek tanultam, ha nincs mezőm?

nal intézkedtek, hogy Szerbia kiállításunkon a maga ipari és mezőgazdasági viszonyainak teljes és kimerítő képevel legyen képviselve. Ugyanez jelenthető Bulgáriáról is. Sándor fejedelem maga is igen énköri érdeklődik a kiállítás ügyei iránt és, mint báró Bielebode főtitkár követünk írja, személyesen rendelte el, hogy hadserege minden fejegeteménél teljes felszerelési a keleti pavilon bögár osztályának kiállításának; ezenkívül a bögár kormány meghagyta a járási főnököknek, hogy hivatalból gyűjessék össze a népműveket, hazai parziképeket stb. a kiállítás számára.

A kiállítás egyéb részében is élénk tevékenység uralkodik és nincs kétség benne, hogy országos kiállításunk a legteljesebb sikert fogja minden tekintetben aratni.

Az országos kiállítás bizottság felkérte hazánk kiváló tudósait és szakembereit, hogy a kiállítás ideje alatt a kiállítás egyes csoportjait véve alapul, népszerű felolvasásokat tartassanak. E felolvasások a hangversenyteremben beletölti díj nélküli fogalom megtartatni. Vambory Armin hírneves tudósunk már készen is nyilatkozott a kelet életéről és iparáról szóló ilyenmű felolvasás tartására.

A kiállítás területén levő vendéglőkben járó zenekarok névze új intézkedés történt, hogy a zenekarok egész napon át díjazatlanul fogadják a táncosokat; táncosok csak este hat óráig fogva szabad. Ez intézkedés czéja az, hogy a látogató közönséget a zenekarok peuzuzálásával legalább azon időben be terheljük, míg a kiállítás épületei nyitva.

A hangversenyteremben egy orgona fog felállítani, melynek készítője Angster József féltársunk, a nagy-szerű hangszert az orosz-czi rom. kath. templom számára vételezte, de megrendelője dr. Haynald Lajos bíróvárosi megengedte, hogy a kiállítás tartama alatt a koncertteremben felállítsák és rajta játszhassanak.

A Franciaországból Budapestre a kiállításra érkező átlakot tekintetében a francia kormány a legelőzékenyebb módon megengedte, hogy a francia szavasmárkák Franciaországban két napig tartó observációval és orvosi vizsgálat mellett visszazárulassanak és egyszerre minden ilyen szállítmányokra vámentességet adott.

A kiállítás nemzetközi szakosztálya e hóban két ülést tartott, és pedig márc. 5-én dr. Herich Károly és 15-én Zichy Jenő gr. előnlakta azt. Mindkét ülésnek érdekes tárgyai voltak. A márc. 5-iki ülésben a gépek megvizsgálására dr. Herich által készített szabályzat tárgyalatott. Hasonlóképp megfogadtott az a jegyző által fogalmazott előadott az a jegyző által fogalmazott körlevele szövege is, mely kinyomtatva már valamennyi külföldi kiállításra megküldött és mely a katalógusok, biztositási és egyéb beke. vonatkozó tudatalakot tartalmazta.

A márc. 15-iki ülésben újabb bejelentések közli a következők fogadtattak el: H. C. Hoffmeister Bécsben két gőzmotorral; J. Hipp Bécsben, feloldozó-eszközökkel; J. Anger Bécsben, varrógépekkel; Dürrsopp et comp. Kiefteldben, hasonlóképp varrógépekkel; Wundsch et Kunze Meissenben agyagiparhoz való szerszámokkal; Fr. J. Wiedemann és

Buschke Bécsben gőzmotorokkal; C. Schlickeyen Berlinben fényátlósításhoz szükséges gépekkel; Société anonyme d'électricité a Courbevoie, dinamo-elektikus gépekkel és villamos lámpákkal; C. Roenius, Bécsben wagon készítéshez való gépekkel; C. K. Hailfinger Bécsben konyhaszerrekek; D. Shwinder Bécsben aranyművekek, könyvkötők, bronziparosok és papírjáratók számára való szerzőkkel; Mayer et Co. Kalkában trieurrel; Bruoner testvérek szabad petróleum-lámpákkal; A. Nieske Drezdában egy új fűtési rendszerrel, melyhez sem tűz, sem fűtővétel nem kell; J. Müller Heimszpaktban, forrasztó kályhával; Parcarin Bukarestben stereómotorral. Ezeket kívül még Tarnocz Gusztáv jelentett be újabb külföldi mezőgazdasági gépeket, melyek azonban megírására egy szakértő bizottság elé utasították.

Gr. Zichy Jenő indítványára a Clayton Shuttleworth czég fel fog adóztatni szalma-kötőgépek kiállítására. — Mindkét ülésnek ezenkívül egy fontos kérdése volt a nemzetközi osztály kiállításáról készített katalógus, melyet Nagy Dezső, Miklós Odón és a bizottság jegyzője dr. Toldy László foglalkoztak szelni. A nemzetközi osztály kiállításába több igen érdekes tárgy, hely szűk miatt, dacára a két csarnok nagy voltának, — nem volt bevéhető.

A fővárosi lakásirodában márc. 14-ig 335 lakást jelentettek be.

Különfelek.

§ Személyi hír. Jankovich Aurel főispán úr 6. méltóságos f. hó 22-én érkezett vissza Körünkbe.

— Eskütvő. Herzfeld György bajai nagykereskedő folyó évi ápril hó 9-én vezeti oltarhoz Weidinger Adél kisasszonyt. Az esküvő a zombori izraelita imaházban fog megtartatni.

— Szinkőr. Szabadkán Jankovich Aurel főispán úr kezdeményezéséből mozgalom indult meg arra, hogy Bács megye törvényhatósági joggal felruházott városi Szabadka, Zombor, Baja és Újvidék, egy szineszéri területet képezzen, hogy ez által az egész Bács megyében, egy, teljesen szervezett, a műiparoknak megfelelő szintűsintűsintű existálhasson. E czélból, mint értesülünk, nálunk a mozgalmat szintén közszerepet és tiszteletben részesülő főispánunk indítja meg, végczélja a mozgalomnak, miszerint Baján szinkőr építtessék, hol a nyári évadban a szini előadások megtarthatók legyenek. Főispánunknak, ezen, a társadalmi életre is mélyen kiható, nemes gondossága újból bizonyított szolgálat arra, hogy a gondjaira bízott városoknak nem csak hivatalos életével törődik, hanem társadalmi téren is, mindig mint kezdeményező elévülhetlen érdemeket szerez báberaihoz. Ohajtuk, kívánjuk, hogy ezen törekvésében is sikert érjen el.

— Ugyznerről a „Szinpád” a következőket írja:

Egy herrorz ladik (nem volt az heverő, Partos ur szerezte) himbálódzott a Fejlesztő Pál kukoricza földje alatt a parton.

Hogy ugrottak bele a fiúk! Még az ég is örömmel láthatta ezt a tiszta vidámságot.

Suhant a ladik, körbe-körbe egy nagyot lebbent. Lenczi kacagta, de Dófi kiabált:

— Papa, mindjárt felborulunk. Egy szót se szolt a szegény ember, csak nézett a fufák közé, hol a homályos törzsek mellett a Partos Dezső ur alakját látta. Oh, nincs hát elhagyatva az ember még a halál révén sem!

Im a jó barát, hogy utolsó utunkra kísérjen bennünket s szemével bátorítson ... ott kűnd a fufák között.

— Jaj! jaj ... S a felfordult ladikot elborította a Maros forgója.

Még azon éjszaka, éjjeltől kifogtak a két gyereket — egymásba kapazkodva — s az apát, kinek kéze imára voltak kulcsolva — az ide túl maradtakért.

Özönlik a nép, gazdagja, szegénye a szegény cukrázshoz ajándékaival.

— Istennek hála! — batorítja Partos Dezső ur az özvegyt, a sok étel ital, ruha és más ajándék között, (melyből réz jár) — a z e m b e r e k r e z z e v t e t e j j e s .

(Jeposztatlan vázlatom után)

§ Szabadkán Jankovich Aurel főispán kezdeményezésére nagyobb szabású mozgalom indult meg az ottani szinügyi rendezés végett. Jankovich főispán terve szerinte Bács megyéből, s illetőleg annak négy nagy városából: Szabadkából, B. J. B. J. Zomborból és Újvidékből külön szini körület alakítottatnak, melynek főhelye Szabadka lenne. A négy város szövekezte főleg, ha a hatóságok a szineszertell kellő szubvenzióval támogatnák, fényesen folytathatná a legjobb vidéki társulatot is. A Szabadkán e nagy fontosságú ügy rendezése végett szerdán megtartott értekezlet, melyben mintegy negyven előkelő városi polgár vett részt, nagy lelkesedéssel és egyhanglagon fogadta el az elnök főispán által megfogadott eszmét, s azt a határozatot hozta, hogy a szinügyi bizottság a jelzett irányban megindítandó mozgalomra kéri föl.

§ Orvató. A bajai főgymnasiumnak közkezdvelős tudós tanára, Folker Gusztáv ur, kinek paratlanul kitűnő jósága, a gondjaira bízott tanulók szeretettel vitta ki, f. hó 27-én, névnapja alkalmából a III-ik osztálybeli növendékek által a legmelegebb ovatióban részesült. Emléktárggyal kedveskedett az osztály, a medium virággal lett behitve, ennek, majd szavallattal lett felköszöntve. S midőn meghatódságának szerető szavakkal adott kifejezést, az ifjúság könyves szemekkel élenezte meg újból 3 évvel át osztálytanárát. Az ifjú lelkesedés ez hálatalosság ezen szép tanujale legyen egyuttal jutalma fáradozásának, melyhez mi azon óhajunkat a Gondviselő, hogy társadalmunk javára is a csodásulés sokáig éltesse.

§ Püspöki látogatás. Mint bizsók kulturfőnök értesülünk — írja a „M.” — a dunántúli ev. reform. egyházkerület püspöke s bpesti lelkész, főtisztelt, méltóságos Szász Károly ur püspöki látogatását az alsó-baranya-bacsi egyházmegyében kezdi meg, és pedig ápril hó 25-én d. u. 5 órakor érkezik Bajára, honnan 29-án a lokál hajón megy Mohácsra, 27-én délelőtt ott végczélta dolgot, délután Bába-czra megy s ugyanazon nap estején Káldára s így tovább. Hiszünk, hogy a helybeli ev. reform. egyház előjárásának mindent elkövet arra nézve, hogy a magas vendég méltó fogadtatásban részesüljön. Mint tudjuk, ilyen püspöki egyházközpontok 1817-ben volt utóljára s éppen azért szükségesek előre gondoskodni az egyházi előjárásának a méltó fogadtatás előkészítéséről. De másrésztől kötelessége a városnak is mint előadás személynek, sőt a város minden reudé és rangú lakosának valláskülönbség nélkül minden lehetőleg megtenni, hogy a nemzeti iródnakunk, akadémiák, több tudományok és közművelődési intézetnek ezen egyik kiváló díszét, a megérdemelt s magas állásához méltó megtiszteltetésben részesítse a meleg vendégszeretettel fogadja. Különböz és tárgyra időnként visszatérünk is az előkészületeket figyelemmel kísérjük.

— Színészlet. Mint az alább közölt szini jelentésből is látható, Aradi Gerő, jelenleg Peesett működő szinzigazgató, ki közönségünk előtt a legjobb hírből áll, jól szervezett szin-társulatával hűsüt vasárnapján kezdi meg előadásait a „Bárany” vendéglo nyágyteremben.

— Aradi, ki már két ízben tartott előadásokat Baján, s mindig közönségünk legnagyobb meglegedésére, a jelenben is hogy a közönséget kielégítendő — hinni merjük, ugyanazért felhívjuk előre is Baja város műértő közönségét e társulat pártfogására. A kiadott szinjelentés a következőleg hangzik:

Előleges szinészlet-jelentés. Van szerencsem értesíteni Baja város és vidéke n. é. közönségét, miszerint a debreczeni első-rangú színházhoz szervezett szin-társulatommal a jövő héten megérkezem és előadásaimat a „Bárany” vendéglo nyágyteremben hűsüt első napján, vasárnap, ápril hó 5-én megkezdem. A n. é. közönség tájékozása végett tudomására hozom, miszerint az operettek teljes jó előadása végett saját zenekari-személyzettel rendelkezem, és ennek kiegészítésül ballettanczosnokat is szerződtettem. Az előadandó darabok sorozatában mind azon nevezetesebb udonságok és érdekesebb belbecsű művek találhatók, melyek a budapesti nemzeti- és népszínházakban előadtak. A külső hatás emelésére a szinpadot új díszletekkel és fényes változatos ruháttal látom el. A nézetéren a n. é. közönség kényelmére (többrendbeli szélesírt javítások és beosztások eszközöltek). Rendes napi árak: Korszék 1 frt. Tálláspek 80 kr. Zartszék 60 kr. Földszinti álló 40 kr. Karzatülés 30 kr. Karzat állóhely 20 kr. Rövid időre tervezett előadásaimra, nagyszemélyzetű társulatom tetemes kiadást igénylő fenntartásának tekintetéből, előleges tájékozás végett szükséges és a pártfogás némi biztosítására 10 előadásból álló bérletet nyitok következő árakkal: Korszék 12 frt. — Tálláspek 10 frt. — Zartszék 8 frt. A bérletáraknál is előlegesen Kollár Agoston ur könyvkereskedésében tettelet le, hol a bérlet aláírások majd napról napra szállíthatók, — később pedig megbizott

titkárom is fog tisztelegni e végből. — A bérlet bevezetés az első nyolc előadás után (a bérlet fele jótársasákok) történhet, hogy esetleg ha a társulat előadásai és előadandó darabok valamelyik t. bérlet megvásárlásánál ki nem elégén, jogában legyen a bérletlőt visszaadni. Az első előadások is már beletelben vannak. Vegül bátor vagyok kijelenteni, hogy szinjájamat mindenkor csak kis alaklajn beszámoltam, és azokon minden czírközvén reklám hirdetését mellőzni akarok: A közönség iránti tekintetből is. A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlja magamat és szin-társulatomat, becses pártfogását különösen a bérlet aláírásokra kerem. Baján, 1885. márc. 23-án. Tejes tisztelettel Aradi Gerő, a debreczeni színház igazgatója.

§ A kis művészek. Kovács Dezső 5 éves kis fia, ki a múlt évben is meglátogatott bennünket s czimbalom játékkal az elragadtatott figyelmű emelte a közönség bűmulatát, f. hó 19-én ismét előt hoztunk 8 éves Iona növérével s mindkettőt bemutatott magukat a tanító képezdeben, a főgymnasiumban, a zárdeában. 21-én a „Nemzeti szállóadában”, 22-én a „Bárany” vendégloban és a „Fehér hajó”-ban s mindentől oly ügyességet fejtettek ki a czimbalom kezeleésben, hogy a hallgató közönség dalok el volt ragadtatva s szövebnél szövebb alakoz precíz előadása által. Innen Kallósra s onnan Budapestre utaznak.

§ Vettük a „Gondtűz” 27. számát a következő változatos tartalommal: „Az új főispán”, regény, Tolnai Lajosról; I. „Noemi” költemény Kis Józsefől; Balassa Balint, irta Szana Tamás; „A végzet.” regény, Margitay Dezsőtől; „Ki tette?” beszély, irta Kaszár Emil vége; „Székely támad, székely bánja.” történelmi regény P. Szathmáry Györgyöl; II. A végzetes level, humoresk. „A kránókóves asszony.” Marlit E. legujabb regénye, fordította Mártonffy Frigyes. Ezeket követi a börtök érdekes tartalma, u. m. A magyar gazdaságyon, vegyesek, talányok, talányjátékok és szerkesztői posta. A minden vasárnap megjelenő „Gondtűz” előfizetési ára: egyvegyére 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek Székely Aladár kiadó tulajdonoshoz küldendők: Budapest, VII. dobuczta 14. Figyelmeztetjük olvasóinkat a kitűnő lapra, mely ápril elsején a harmadik évnegyedére át a kiadó mindenkinek szolgálat mutatóvá vásszámál ingyen és bérmentve, ki e végre hozzá fordul.

— Ráth Mór budapesti könyvkereskedő a következő előfizetési felhívást bocsátotta ki: „A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az államra”. Irta: br. Eotvos József. Előfizetési ára 8 frt.

— „Korunk” (társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap 44. száma változatos tartalommal jelent meg Kador Sándor szerkesztése mellett. Előfizetési ár egész évre 6 frt. Lelekészeknek, tanítóknak kisebb fizetésű hivatalnokoknak és tanulóknak negyedére csak 1 frt-ért adhat lapunkat. Kiadó-hivatal Budapest, IV. szarkatca szám 5.

— Az „Olvasókönyv” szépirodalmi regény folyóirat 24. száma megjelent. — Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— Vörösmarty Mihály összes munkáinak 23. — 26. füzet megjelent Meher Vilmos kiadásában Budapestben. — Egy füzet ára 35 kr. — Ajánljuk t. olvasóink b. figyelmébe.

§ A „Képes Családi Lapok” 26. száma Meher Vilmos kiadásában igen változatos tartalommal jelent meg. Egyes száma ára 15 kr.

— Eladó 6 kötetű „Magyar Lexikon” nagy jutány áron. Hol? megmondja a kiadó-hivatal.

Három krajoszárral naponként esz-közölni lehet testünknek alogos tisztogatását s ez által egy egész serep betegségek elejét vehetjük, melyek a táplálkozás s eszétéses rendszeres menetének megvárossából (székrekedés, gyomor-, máj- és epebakj, aranyes bántalmak, vértulások, étvágy-hiány, stb.) erednek. Brandt R. gyógyszerész svajci labdacsait értéki és tisztító eszköz alatt, melyből egy doboz 70 kr-ért kaphatni a gyógyszerárakban. Megfigyeljend, hogy a doboz czimlapján rajta van-e a fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névalírása.

Patkószögek.

Mindig szomsjas. Kollás föl éjjel, ha szomsjas leszek, mondá a forj nyének.

— Hat honnet tudjam, hogy mikor leszek szomsjas? kérdeje nére.

— Csak kollás föl bátran, mert mindig szomsjas vagyok!

Az álarcosz bálon. Nő: Mindenki úgy vélekedik, hogy ez a V. Lajos korabeli jelmez nagyon jól nékem, és arra vagyok természet, hogy ama kor jelmezt viseljem; nem úgy véleked-e te?

Férj: Teljesen és szívből sajnálom, hogy szék évvel korábban nem született.

Abc szerint. Egy hiteleső szítésre adóztatott fel adózat, a hagnyogot.

— Hogy hívjak önt? — kérde a hadnagy.

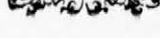
— Zöllner.

— Cs-vel vagy Z-vel.

— Z-vel, — válaszolt a hiteleső.

— Akkor igen sajnálom, mondá a hadnagy, de a sor igen soká fog öntre kerülni, mert az hitelesőmet abc-rendben szoktam nézni.

(Jeposztatlan vázlatom után)

A „Gondzó” megjelen minden vasárnap 3/4, ivnyi tartalommal és ára a hérmentes szátküldéssel együtt negyde-
 évre csak 1 frt 50 kr., jélevre 8 frt.

Mutatvány számmal mindenkinek szivesen szolgálunk ingyen és bérmentve, ki e végett hozzánk fordul.

Az előfizetési pénzek legzélszerűben posta utalványnyal a „Gondzó” kiadóhivatalához küldendők.

Székely Aladár

a „Gondzó” kiadó tulajdonosa
 Budápesten, dob-utca 14.

Felelős szerkesztő:

CSERBA FERENC.

1182. sz.
 tk. 885.

Hirdetmény.

A bajai kir. bírószág mint telek-
 könyvi hatóság részéről közírhre tétetik,
 hogy a **Bedzsula Antal** és neje szül.
Pataricza Gyula egy ház és 1/2-ad
 telekföldből álló birtokáról szóló f.-sz-
 iváni eltévelyedett 181-ik számú telek-
 könyvnek az 1880. évi XLVI. t. cz.
 1 §-a alapján újból szerkesztett terve-
 zete elfogadtatván, az a netaláni hibák
 kiigazítása és a hiányok pótlása végett
 az 1885. évi március 20-tól bezárólag
 1885. évi május 20-ig határozott 60
 napi felszólalási idő tartamára ezen kir.
 tlkvi. hatóság értesítési helyiségében
 közszemlére kitétetett.

Az érdekelt feleknek jogukban áll
 az említett tervezetet valamint az annak
 összeállításánál alapul szolgáló s az 1881.
 évi szeptember 28-án 5576. sz. al. ho-
 zott végzésben tüzetesen megjelölt for-
 rásokat megtekinteni s a pótlásnál kö-
 vetett eljárása valamint magára a ter-
 vezetre nézve kifogásaikat megtenni, ha

pedig valamely kifogás egy másik érde-
 kelt fél teilekkönyvi bejegyzésre vonat-
 koznék, ezen félnek a kifogásra észre-
 vételeit előadni, mely czéla a kir.
 teilekkönyvvezető által egy jegyzőkönyv
 fog nyitva tartatni, a melyekbe a szóval
 előadott kifogások és felszólalások bevé-
 tetni, az írásbeli beadványok pedig he-
 mutatott okiratokkal együtt azoknak
 csatolása mellett felsoroltatni fognak.

Végre figyelmeztetnek az érdekelt
 felek, hogy az új szerkesztés folytán
 hatályon kívül helyezendő eltévelyedett
 teilekkönyvben foglalt bejegyzéseken al-
 apuló azon jogok, melyek a felszólalási
 határidő alatt nem érvényesítettek, olyan
 személyek ellenében, kik az ujonnan
 szerkesztett teilekkönyv alapján időköz-
 ben nyilvánkönyvi jogukat jöhizeműleg
 szerezték — nem lesznek érvénye-
 sithetők.

Kelt Baján, 1885. évi februárhó
 10-én.

A kir. bírószág mint tlkvi hatóság.

Ráoz,
 kir. járásbíró.

ELADÓ

Schön Samu és József tulajdonát képező **2 fahor-
 dásra** és **1 gabonahordásra** alkalmas hajó,
 ugyszintén **Bachrach Nándor 1 gabonás hajója**
 1200 mtrm. hordképességgel, ugy **Bachrach Nándor** tulaj-
 donát képező oroszlán-utczái 601. számú **háza**.

A venni szándékozók értekezhetnek

iff. Müller Jánossal,
 mint a felszámoló biz. elnökénél.

NÁNAY LAJOS KÖNYVNYOMDÁJA

KÉSZIT

GYORSAN, CSINOSAN és JUTÁNYOS ÁRON

mindennemű

NYOMDAI MUNKÁKAT.

Készit továbbá

ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOKAT

FALRAGASZOKAT,

számlákat, adress- és vizit-kártyákat,

ÉTLAPOKAT,

eljegyzési- és esketési meghívókat,

CYÁSZJELENTÉSEKET,

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKAT,

ugyszintén raktáron tart

kötelezvényeket és ügyvédi meghatalmazásokat.